

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultăței de Drept din Iași, fost Procuror-general la Inalta Curte de Casație

Prim-Redactor: **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni . . . . . 20 »
 3 luni . . . . . 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

A apărut: *Răsboiul și justiția* de d-l N. Negru
 magistrat. — Prețul 1 leu.

SUMAR

— Efectul inscripțiunii ipotecare asupra dobânzilor de d-l judecător Andrei Rădulescu.

JURISPRUDENȚA

— Casație s. I: *Emil Petrescu ș. a. cu M. I. Anastasiu*. (Principiul după care actele făcute în moștenire de un erede aparent sunt valabile și opozabile adevăratului moștenitor, era admis și de legiuirea Caragea. — Erede aparent este acela care s-a comportat ca moștenitor și care a fost apoi îndepărtat de adevăratul erede, fie cu titlul legal, de sânge, fie pe baza unui testament anulabil, fără să se poată face vre-o distincție în această privință).

— Trib. Iași s. III: *Maria Rusovici cu Moara Păcurari și Societatea de asigurare Dacia-România* (O poprire făcută de un alt creditor pe aceiași sumă înainte ca prima poprire să fie validată, este valabilă, urmând ca creditorii să se prevaleze de privilegiul conferit de art. 1730 c. civ. la întocmirea tabloului de ordinea creditorilor).

— Judecătoria Ocolului Văile-Unite Dâmbovița: *Gh. Panait cu G. Manolescu & fiu* (Judecătorului nu-i este admis de a aprecia constituționalitatea unei legi), cu o Notă de d-l judecător C. St. Bossie.

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de casație

— Casație s. I: *Legea proprietarilor*. — Termen de 3 zile dela primirea citației până în ziua înfățișării. — Dacă se aplică și în apel. — Legea proprietarilor. — Acțiune. — Lipsa raportului juridic dela proprietar la chirias. — Trimiterea părților spre a se judecă după dreptul comun. — Legea proprietarilor. — Hotărâre. — Pronunțarea ei în camera de consiliu. — (Art. 6 și 12 din lege).

— Casație s. II: *Urmărire imobiliară*. — Comandament. — Comunicarea lui. — Aplicarea art. 74 pr. civ. — Predarea actului unei rude. — Dacă agentul e dator să verifice că e rudă?

— Casație s. III: *Bănci populare*. — Obște sătească. — Mandatarii. — Alegerea lor, în cursul funcționării obștei. — Dacă se face tot în prezența judecătorului de pace, ca la constituirea obștei. — (Art. 42 l. băncilor populare).

Efectul inscripțiunii ipotecare asupra dobânzilor

I. Dobânzile fiind un accesoriu al capitalului ar urma să fie garantate ca și acesta prin ipoteca sau privilegiul, care-i servește drept garanție. Din moment ce s'a luat inscripțiunea, ar trebui ca dobânzile, oricât de multe ar fi, să fie garantate în acelaș rang cu capitalul. Aceasta este consecința imediată a faptului că dobânzile sunt accesoriul natural al creanței și a principiului după care accesoriul urmează principalul.

Sistemul acesta era în dreptul roman, unde ipoteca garanta de plin drept nu numai capitalul ci și toate

procentele¹⁾. De asemenea era admis în vechiul drept francez, anterior revoluției, afară de câteva Parlamente, și în special al Normandiei.

Prin acest sistem dobânzile neplătite se puteau aglomera până într'atât încât să întrecă cu mult capitalul și creanța se putea mări în chip nelimitat. Există un remediu contra acelei mărimi: prescripția de 5 ani a procentelor, prevăzută de art. 1907 c. civ. (2277 fr.), dar nu este un remediu destul de puternic. Pe deoparte prescripția poate fi întreruptă căci potrivit art. 1908 c. civ. numai suspendarea față de minori și interziși nu-i este aplicabilă; creditorul diligent va ști să procedeze de așa fel ca prescripția să fie mereu întreruptă prin câte o cerere de executare. Pe de altă parte se poate întâmpla ca debitorul să se învoiască cu creditorul și să declare că nu s'au plătit dobânzile.

În orice caz terții nu pot ști care este cuantumul creanței: capital și dobânzi, până la ce sumă este grevat gajul.

Un asemenea sistem putea fi admis într'o legislație în care ipotecile erau oculte. Dacă însăși creanța principală nu era adusă la cunoștința terțiilor, aceștia nu se puteau plânge că le este necunoscut accesoriul. Când însă s'a introdus publicitatea care reclamă ca sarcinile să fie cât mai exact aduse la știrea terțiilor, vechiul sistem trebuia înlocuit.

Pentru aceasta se putea admite sistemul opus: să se înlătore cu totul principiul după care accesoriul urmează principalul și nicio dobândă să nu fie garantată în acelaș rang cu capitalul prin inscripțiunea ipotecară ce se luă pentru garantarea acestuia. Pentru conservarea dobânzilor rămânea să se ia inscripțiuni separate de către cei interesați.

Acest sistem ar fi fost în conformitate și cu principiul după care ipoteca, afară de unele excepțiuni, nu poate garanta o creanță care nu există încă și deci nici

¹⁾ L. 18 D. Qui potiores in pignore vel hypotheca habeantur. XX, IV.

«Scaevola libro I Responsorum. Lucius Titius pecuniam mutuam dedit sub usuris, acceptis pignoribus, eidemque debitori Maevius sub iisdem pignoribus pecuniam dedit; quaero, an Titius non tantum sortis et earum usurarum nomine, quae accesserunt antequam Maevius crederet sed etiam earum quae postea accesserunt, potior esset? Respondit, Lucium Titium in omne, quod ei debetur, potiore esse».

inscripțiunea care n'are alt efect decât de a face ipoteca cunoscută terților nu poate avea vre-o influență pentru o creanță eventuală. Și acest sistem are neajunsuri. Creditorul care ar fi avut oarecare bunăvoință față de debitor pentru plata procentelor era lovit de o asemenea dispoziție care nu-i dădea garanția ce și luase pentru capital. El ar fi trebuit ca după fiecare epocă de exigibilitate a dobânzilor să ia o nouă inscripțiune, ceea ce ar fi fost foarte neplăcut și costisitor pentru creditor. Afară de aceasta se putea ca chiar între inscripțiunea primă pentru procente și inscripțiunea pentru capital debitorul să fi constituit altă ipotecă pentru care să se fi luat inscripțiune și care împreună cu ipoteca primă să absoarbă valoarea lucrului ipotecat așa în cât, inscripțiunea pentru procente a primei ipotece fiind posterioară în rang, creditorul respectiv să nu mai aibă ce încasa și deci procentele creanței sale să fie cu totul negarantate.

Față de inconvenientele ambelor sisteme legiuitorul a admis un sistem intermediar care constă în aceea că dobânzile sunt garantate în același rang cu capitalul dar pentru un timp limitat. Pentru determinarea acestui timp nu era nici o normă și era natural să se ia un termen fixat numai de voința legiuitorului.

Prin art. 14 al legii din 9 Messidor, anul III, s'a admis că dobânzile vor fi garantate ca și capitalul pentru un an «et le terme courant». În urmă prin art. 19 al legii din 11 Brumar, anul VII, s'a mărit termenul pentru 2 ani.

La alcătuirea codului civil francez s'a reunit aceste 2 dispozițiuni luându-se termenul de 2 ani din ultima lege și anul curent din prima. Astfel s'a alcătuit art. 2151 care până la legea din 17 Iunie 1893 avea redacțiunea următoare:

Art. 2151 «*Le créancier inscrit pour un capital produisant intérêt ou arrérages, a droit d'être colloqué pour deux années seulement, et pour l'année courante, au même rang d'hypothèque que pour son capital; sans préjudice, des inscriptions particulières à prendre, portant hypothèque à compter de leur date, pour les arrérages autres que ceux conservés par la première inscription.*»

Acest text a provocat discuțiuni mai ales asupra chestiunii anului curent și dacă este aplicabil și privilegiilor imobiliare; de aceea a și fost modificat prin legea din 17 Iunie 1893¹⁾.

Legiuitorul belgian ținând seamă de aceste discuțiuni a prevăzut în legea ipotecară de la 16 Dec. 1851 termenul de 3 ani atât pentru creditorii ipotecari cât și pentru cei privilegiați, redactând art. 87 astfel:

«*Le créancier privilégié ou hypothécaire, inscrit pour un capital, produisant intérêts ou arrérages, a droit d'être*

colloqué pour trois années seulement, au même rang que pour son capital, sans préjudice des inscriptions particulières à prendre, portant hypothèque à compter de leur date pour les autres intérêts ou arrérages»¹⁾.

Legiuitorul român a urmat legea belgiană înscriind art. 1785 care este reproducerea aproape identică a art. 87 din citata lege:

«*Creditorul privilegiat sau ipotecar, înscris pentru un capital sau pentru o rentă care produce interese, are drept ca interesele datorite pe 3 ani să aibă același rang ca și capitalul, fără prejudiciul inscripțiunilor ce poate lua pentru interese după trei ani și care vor avea rang din ziua inscripțiunii lor.*»

Din cele expuse se vede că dispozițiunile acestui articol constituiesc o excepțiune din două puncte de vedere: în prim rând s'a restrâns numai la trei ani principiul: accesoriul urmează principalul, în al doilea rând s'a făcut excepție, dar numai pentru 3 ani în privința dobânzilor, la principiul că ipoteca nu garantează o creanță nedatorită și inscripțiunea nu poate conserva o astfel de ipotecă.

Așa fiind, dispozițiunile art. 1785 nu trebuiesc extinse ci trebuiesc interpretate strict.

S'a zis că nu e nevoie ca acest articol să fie privit ca o excepție la principiul că nu se poate garanta o creanță nedatorită fiindcă sunt și alte cazuri: ipotecile legale, ipoteca pentru deschidere de credit, când ipoteca garantează o creanță eventuală; deci la dobânzi nu s'a făcut decât s'a aplicat aceeași regulă²⁾.

Este adevărat că în acele cazuri există o ipotecă pentru o creanță eventuală dar principiul fundamental rămâne că ipoteca care este un accesoriu al unei creanțe, pentru garantarea căreia este constituită, nu poate exista câtă vreme nu există acea creanță. Numai prin excepțiune se fac abateri de la acest principiu și pentru aceste abateri sânt mai totdeauna anumite texte de lege. Astfel de texte instituesc ipotecile legale și modul conservării lor. Chiar și pentru deschiderea de credit în compt curent, avem art. 372 c. com. care prevede constituirea unei ipotece pentru garantarea creditului deschis. Deci și pentru dobânzi trebuia un text de lege, care e art. 1785¹⁾.

Legiuitorul a introdus acest articol — cum am arătat — spre a satisface și cerințele publicității. Aceste cerințe ar fi putut fi satisfăcute dacă s'ar fi obligat părțile ca în inscripțiunea ipotecară pentru capital să se fixeze și o sumă oarecare pentru eventualele dobânzi neplătite. Acest procedeu ar fi avut, însă, neajunsul că ar fi îngreuiat situația debitorului; creditul lui s'ar fi redus cu această sumă care reprezintă dobânzile. Deși ar fi plătit în mod regulat procentele el

¹⁾ Textul actual al art. 2151: «Le créancier privilégié dont le titre a été inscrit ou transcrit, ou le créancier hypothécaire inscrit pour un capital produisant intérêts ou arrérages, a le droit d'être colloqué pour trois années seulement au même rang que le principal, sans préjudice des inscriptions particulières à prendre, portant hypothèque à compter de leur date pour les intérêts et arrérages autres que ceux conservés par la transcription ou l'inscription primitive».

¹⁾ P. Pont Privilèges et Hypothèques II No. 1013. Aubry et Rau. Droit civil français ed. IV. tom. III 285. p. 420, nota 10. Guillouard. Privilèges et hypothèques III, 1554-1555. Baudry-Lacantinerie et de Loyens. Du nantissement, des privilèges et hypothèques III, 1714-15. Planiol. Droit civil II. 2962-63. Marton M. Des privilèges et hypothèques III, 1115-1117. Laurent Droit civil XXXI, 66. Alexandresco D. Dreptul civil român X. 637.

²⁾ Baudry, op. c. III. 1714.

ar fi fost grevat cu o sarcină pe care n'o datorea așa că tot mai bun e sistemul legi 1).

2. Asupra acestei chestiuni a dobânzilor ipotecare, legiuitorul român avea oarecare elemente și în dreptul anterior al țărilor noastre.

Din documentele ce am cercetat nu reese că s'ar fi făcut vreo restricție în privința dobânzilor. De sigur că se urma conform dreptului roman: dobânzile erau garantate în acelaș rang cu capitalul. Zălogul, termen întrebuintat și pentru ipotecă până mai târziu când se întrebuintează și acest cuvânt, servea nu numai pentru plata capitalului ei și a dobânzilor. Dacă în Apus de abia în timpul Revoluțiunii s'a legiferat asupra chestiunii, nu se putea pretinde alor noștri să se gândească mai de vreme la asemenea probleme.

În dreptul scris mai nou, găsim chiar texte formale referitoare la dobânzi.

Legiuirea Ipsilante în capitolul «Pentru dobânzi» se ocupă în mod general de dobânzi fără a se face vreo distincție între dobânzile altor sume și ale celor garantate printr'un zălog. Era se vede regula de a se cere dobânzile pe tot timpul datoriei, fără a fi supuse vreunei prescripții. Numai dacă murea debitorul și n'avea destulă avere spre a se plăti din ...datoriei și dacă se dovedea că împrumutătorul s'a lenevit și nu și-a reclamat datoria, atunci dobânzile cele trecute și datorite de cel încetat din viață nu se mai plăteau. Împrumutătorul rămânea păgubaș pentru lenevirea lui. Dacă, însă, se dovedea că nu s'a lenevit și și-a cerut datoria iar datornicul a lăsat destulă avere așa încât copiii lui nu erau amenințați să rămâe «de tot lipsiți» atunci i se plătea zece a unsprezece din încărcătură «însă de va fi datoria capete curate» adică numai la capital iar nu și la dobânda dobânzilor.

Dobânda legală era 50 taleri la pungă și cum punga era, în genere, de 500 lei, urmează că dobânda era de 10 la sută, în termen mediu, fiindcă valorile monezilor au variat mult.

Adunarea de legi a lui Donici nu conține nici o dispoziție în privința dobânzilor creanțelor ipotecare; aceasta de sigur, fiindcă admitea sistemul roman, care părea așa de natural, mai ales în sistemul «tăcutelor ipotecii» de care vorbește cartea lui Donici 2).

În legiuirea Caragea găsim înscris formal principiul roman. «Zălogul nu se socotește numai pentru datorie ei și pentru dobândă și pentru cheltuelile ce se vor face la el» 3). Este de observat că textul fiind general iar în acelaș capitol vorbindu-se de zălog mișcător și nemișcător (par. 17) dispoziția de mai sus pare că se aplică la orice fel de zălog.

În fine Codul Calimach, legiuire mai complectă și inspirată de noile legi ale timpului prevăzu o restrângere a dobânzilor. Prin art. 1998 s'a dispus că dobânzile împrumuturilor celor cu amanet sau ipoteți

au tot aceeași protimisire ca și capetele însă numai pentru 2 ani socotindu-se înapoi din ziua de când a început concursul între creditori.

Dacă creditorul a pornit jalbă pentru dobândă mai înainte de deschiderea concursului se socotese înapoi acei 2 ani din ziua jalbei lui. Această protimisire o aveau și dobânzile din ziua jalbei până la ziua concursului.

După 1 Martie 1832 era vorba să se alcătuiască în Țara Românească un nou cod civil, se și numise o comisiune care a lucrat câțva timp 1). Nu cunosc rezultatul acelei lucrări și dacă asupra chestiunii de care mă ocup se inspirase de legile Apusului și de leg. Calimach sau rămăsese la principiile romane.

Se pare că nu s'a mai ocupat nimeni de această chestiune până la actualul cod civil 2). Atunci legiuitorul a părăsit și sistemul roman al leg. Caragea și sistemul leg. Calimach și a urmat legea belgiană; ar fi putut totuși să și amintească de leg. Calimach și să precizeze de când se socotesc cei 3 ani spre a se evita disconveniențele.

(Va urma).

ANDREI RADULESCU

Judecător Trib. Ilfov

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 6 Martie 1915

Președenția d-lui C R MANOLESCU, Președinte

Emil Petrescu ș. a. cu M. I. Anastasiu

Erede aparent — Legea Caragea. — Dacă era admis de acea legiuire. — Caz în care adevăratul erede vine pe baza unui testament anulabil. — (Art. 117, 1097 și 1824 c. civ.)

1. *Principiul după care actele făcute în moștenire de un erede aparent sunt valabile și opozabile adevăratului moștenitor, era admis și de legiuirea Caragea, întrucât în isoarele care i-au servit de bază există acel principiu și întrucât legea Caragea nu conține nici o dispozițiune care să răstoarne acel principiu.*

2. *Erede aparent este acela care s'a comportat ca moștenitor și care a fost apoi îndepărtat de adevăratul erede, fie cu titlu legal, de sânge, fie pe baza unui testament anulabil, fără să se poată face vre-o distincțiune în această privință.*

Decizia 169/915. — Respins, recursul făcut de Emil Petrescu ș. a. contra deciziei Curții de apel București s. II, No. 287/906, dată în proces cu M. Anastasiu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier C. Sărățeanu;

Pe d-l avocat C. Panaitescu, în dezvoltarea motivului de casare; și

Pe d-nii avocați Cerban și Titulescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violaarea art 1231 cod civ și a principiilor ce regulează

1) Analele Parlamentare ale României II. 626. Comisiunea aleasă de Adunare se compunea din: Logofătul Nestor, Ștefan Bălăceanu, Mihail Cornescu, Em. Băleanu, Căminar G. Bibescu.

2) Nu știu dacă lucrările pregătitoare ale codului urmate după 1859 conțineau ceva relativ la această chestiune. A se vedea Nedeu în *Dreptul* 1904 No. 9-10.

1) Baudry-Lacant. et De Loynes l. c.

2) Cap. XIII. art. 10.

3) Partea III Cap. XI «Pentru zălogire» Par. 2.

materia actelor făcute de eredele aparent cu nemotivare și exces de putere.

«Onor. Curte de apel, respinge acțiunea noastră în revendicare pe motivul că ne este opozabilă decizia Curții de apel s. II No. 42/849 pronunțată contra Episcopiei de R.-Vâlcea, care ar fi deținut moșia Petrești — în virtutea diatei Luxandrei Mavrodin din 20 Noiembrie 1880 și în virtutea tranzacțiunii încheiate cu ceilalți moștenitori Petrești afară de autorul nostru G. Petrescu

«Onor. Curte prin exces de putere confundă situațiunea juridică a moștenitorului aparent, care deține moștenirea de la lege, cu cea a legatarului universal în baza unui testament nul, apoi aplică, în speță, textele unor legiuiri, cari nu aveau nici un raport cu timpul, când s'au produs faptele juridice deduse în judecată și printr'un exces de putere și nemotivare, nu stabilește dacă față de legiuirea Caragea, singura aplicabilă în speță se putea admite validitatea actelor făcute de eredele aparent și dacă, numai față de această legiuire, Episcopia de R.-Vâlcea avea calitatea de erede aparent și putea să termine prin judecată sau alt mod, drepturile lui C. Petrescu, care nu fusese reprezentat în tranzacție, pentru recunoașterea testamentului Luxandrei Mavrodin

«Mai mult, tranzacțiunea intervenită între o parte dintre moștenitorii Petrești și Episcopia Râmnicului fiind viciată de o nulitate dedusă din nerespectarea formelor de protecțiunea minorilor, cea transacțiune violând prin urmare dispozițiuni care priveau ordinea publică în nici un caz nu putea să dea Episcopiei de Râmnic calitate de erede aparent în virtutea unui titlu radicalmente nul».

Având în vedere deciziunea supusă recursului prin care s'a respins ca nefondată acțiunea intentată de C. Petrescu proprietarul moșiei Petrești contra lui M. Atanasiu, proprietarul moșiei Vișina, pentru revendicarea unei părți din moșie, pretinsă a fi încălcată de cel din urmă și încorporată în moșia sa Vișina;

Având în vedere că instanța de apel constată în fapt următoarele:

Că moșia Petrești a aparținut la origină Luxandrei Mavrodin, iar moșia Vișina unui anume Ion Pală și cum între aceștia erau dese certuri pentru hotar, la 1821 a intervenit între ei un acord prin care s'a stabilit ca hotar între moșii vechiul drum al Giurgiului, rămânând astfel porțiunea cuprinsă între acest drum și linia ce ducea la Piatra Borcei, contestată până atunci, a se stăpâni de Ion Pală;

Că, în urmă, moșia Vișina a lui Ion Pală, fiind zălogită de acesta pentru datorii, s'a vândut prin licitațiune publică și, trecând prin mai multe mâini, s'a adjudecat pentru ultima oară lui M. Atanasiu; iar pe de altă parte, în 1841, murind Luxandra Mavrodin a lăsat prin diată toată averea sa — inclusiv moșia Petrești — Episcopiei de Râmnic;

Că după acestea ivindu-se din nou certuri pentru hotar iscate de Ion Pală, care vroia să reintre în stăpânirea terenului cuprins între drumul Giurgiului și linia Piatra Borcei, Curtea de apel prin decizia 42/849, confirmată prin hotărârea înaltului Divan 68/1855 și executată în 1858, a stabilit din nou față de Episcopia, ca proprietară, în virtutea diatei, a moșiei Petrești, Ion Pală și cumpărătorii posteriori ai moșiei Vișina, că hotarul despărțitor între aceste moșii este, conform învoeii din 1821, drumul Giurgiului; că mai târziu moștenitorii de sânge ai Mavrodinoaei au atacat în nulitate diata făcută Episcopiei de Râmnic, iar în 1865 intervine o transacție între C. Petrescu, moștenitor al Luxandrei Mavrodin și Episcopia, prin care acesta din urmă recunoaște celui dintâi dreptul de proprietate asupra întregii moșii Petrești pentru orice pretențiuni ar avea în succesiunea Luxandrei Mavrodin;

Că astfel devenind Petrescu proprietarul moșiei Petrești, în 1874 a cerut facerea hotărâștii acestei moșii, după care, socotindu-se încălcat de către vecinul său M. Atanasiu cu moșia Vișina, a intentat în 1881 contra acestuia acțiune în revendicare, această acțiune a fost însă respinsă ca prematură de către Curtea de apel, prin deciziunea No. 244/82, care a obligat pe C. Petrescu

să aducă mai întâi la îndeplinire o hotărâre a divanului judecătoresc din 1839, prin care se statornicia, între altele, întinderea moșiilor Petrești și Vișina ce formau la început un singur trup și modul de hotărânicie între proprietarii lor; că, în conformitate cu această deciziune, Petrescu a cerut în 1889 executarea hotărâștii Divanului din 1839, pe care însă, în urma contestațiunii făcute, M. Atanasiu reușește să o înlăture, pe motiv că acea hotărâre nu-i este opozabilă, iar prin deciziunea ce s'a pronunțat în cauză, Curtea a rezervat lui Petrescu o acțiune în revendicare pentru suprafața ce se crede încălcat;

Că potrivit acestei din urmă deciziuni, Petrescu a introdus la 1891 sontra lui M. Atanasiu acțiune în revendicarea părților din moșia sa Petrești pretinse a fi încălcate de acesta, atât despre moșia Vișina cât și dinspre moșia Sârbeni, acțiune ce, după cum s'a arătat mai sus, a fost respinsă prin deciziunea atacată cu recursul de față;

Având în vedere că instanța de fond pentru a hotărâri astfel, constată mai întâi în fapt că planul stăpânirilor actuale de către proprietarii respectivi ai moșiilor Petrești și Vișina coincide în totul cu actul de învoială din 1821 dintre Ion Pală și Luxandra Mavrodin și cu cele stabilite prin deciziunea 42/1849 executată pe teren în 1858, intervenită între proprietarii moșiei Vișina și Episcopia de Râmnic ca legatară și prin care se fixă ca hotar despărțitor drumul Giurgiului, iar nu linia Piatra Borcei, cum pretinde revendicantul și decide că această deciziune constituie autoritate de lucru judecat, ca rezolvând o pricină ce a avut același obiect, aceiași cauză și s'a purtat între aceleași persoane ca și în judecata de față, Episcopia de Râmnic reprezentând în procesul de atunci — ca erede aparent — pe reclamantul actual.

Având în vedere că prin motivul I de recurs recurenții — reprezentanții reclamantului C. Petrescu, mort în cursul procesului — contestă temeinicia deciziunii bazată pe autoritatea lucrului judecat tras din deciziunea 42/49, întrucât, susțin ei, Episcopia de Râmnic nu putea obliga succesiunea Mavrodinoaei ca erede aparent, o asemenea concepție juridică nefiind cunoscută și admisă sub legiuirea Caragea, sub care s'a urmat judecata și nici nu poate fi aplicată când e vorba de un erede nu legal, ci pe baza unui testament nul;

Având în vedere considerațiunile din deciziunea atacată cu recurs;

Având în vedere că principiul opozabilității față de adevăratul moștenitor, de actelor făcute de un erede aparent în succesiune s'a admis de jurisprudență și doctrină în interesul terților de bună credință și în mai marele interes de ordine publică al înlesnirii circulațiunii bunurilor;

Considerând că acest principiu a fost recunoscut și consfințit de jurisprudența romană și el rezultă în mod categoric din Digeste legea 44, din răspunsurile lui Scævola;

Că, din dreptul roman el a trecut în legiuirile ce și-au luat isvorul de aici și aceasta se vede în legiuirea actuală a codului civil, din dispozițiunile art. 117, 1097 și 1824, care deși nu rezolvă decât cazuri speciale, totuși ele au îndreptățit pe juriconsulți și pe instanțele judecătorești să interpreteze legea în sensul validității actelor făcute de eredele aparent;

Considerând că vechile legiuiri românești își au toate obârșia în legiuirile bizantine din care au împrumutat principiile de drept ce le-au aplicat apoi potrivit obiceiurilor și instituțiunilor băștinașe;

Considerând că, în colecția prescrutată a legiuirilor împărătești, întocmită de Andronachi Donici, și care, deși a avut putere de lege în Moldova, dar a servit la alcătuirea și interpretarea codului Caragea, se prevede că cel ce va fi stăpânit cu bună credință moștenirea ce se cuvine altuia o va întoarce în starea în care se va fi aflat în vremea ce i s'a făcut cererea;

Considerând că, din această dispozițiune rezultă că și în vechea noastră legislațiune a trecut din dreptul roman și s'a admis valabilitatea actelor făcute de erede aparent și acest principiu trebuie admis, și sub legea Caragea, care urmează a fi interpretată prin iso-voarele ce i-au servit la alcătuire, atâta timp cât nu conține nici o dispozițiune care să răstoarne principiul;

Considerând că, așa fiind, este fără îndoială că legiuirea Caragea a admis și ea principiul consacrat în legiuirile anterioare ce i-au servit de bază — valabilitatea actelor făcute în moștenire de un erede aparent și opozabilitatea lor adevăratului moștenitor — astfel că, din acest punct de vedere judecata urmată între autorii intimatului în recurs și Episcopia de Râmnic este opozabilă lui C. Petrescu și constituie pentru el autoritate de lucru judecat;

Considerând că, pe de altă parte, erede aparent este acel care s'a comportat ca moștenitor — îndepărtat apoi de adevăratul erede — fie cu titlu legal, de sânge fie pe baza unui testament anulabil, doctrina nefăcând și rațiunea neimpunând nici o distincțiune de acest fel;

Că, dar, motivul I în întregime nefiind întemeiat, urmează a fi respins, iar întrucât deciziunea se menține pe autoritatea lucrului judecat motivul II privitor la prescripțiunea porțiunii revendicate pe care se sprijină deciziunea în al doilea rând, urmează a fi respins fără a mai intra în discuțiunea sa, care devine fără interes. Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI, S. III

Audiența dela 12 Ianuarie 1915

Președenția D-lui ERNEST CEUR ASLAN, membru

Maria Rusovici cu Moara Păcurari și Societatea de asigurare «Dacia-România»

Poprire — Creditori. — Poprire obținută de un creditor. — Dacă un alt creditor poate să poprească aceeași sumă mai înainte ca prima poprire să fie validată. — (Art. 462 pr. civ., 1721 și 1730 c. civil).

Creditori cari obțin mai înainte o sentință de validare de poprire asupra unei sume ce se cuvine debitorului lor, nu capătă prin aceasta nici un privilegiu față de creditori cari imediat ar cere să se poprească aceeași sumă, în intervalul de timp până la validare.

Prin urmare, o poprire făcută de un alt creditor pe aceeași sumă, înainte ca prima poprire să fie validată, este valabilă, urmând ca creditori să se prevaleze de privilegiu conferit de art. 1730 c. civ., la întocmirea tabloului de ordinea creditorilor.

Tribunalul,

Având în vedere contestația făcută de d-na Maria Rusovici prin procuratorul ei d-nul avocat P. Sion, la poprirea înființată de «Moara Păcurari» societate anonimă reprezentată prin d-nul Mendel Grünspan și d-l avocat Eugen Herovanu, ca creditoare cu suma de 16870 lei a d-lui C. Zamfirescu, în mâinile Soc. de asigurare «Dacia - România» din București, poprire făcută prin procesul-verbal No. 1111/914 a Corp. Port. Trib. Iași;

Având în vedere actele aflate la dosar cum și susținerile părților;

Având în vedere că d-l avocat P. Sion, din partea contestatoare a susținut, că în baza art. 1730 cod civ., clienta sa are un drept de privilegiu asupra sumei de 5958 lei 2) bani, ce arendașul său C. Zamfirescu are a primi dela Societatea de asigurare «Dacia-România», pentru daunele suferite din cauza grindinei; iar în baza art 1721 c. civ., sumele convenite din sinistru aparțin numai creditorilor care au un privilegiu asupra recoltelor bătute de grindină, astfel că, clienta sa a devenit creditoare personală a societății de asigurare, transportul judiciar având loc de drept; că, în baza acestui text și a hotărârei de validare nici un alt creditor numai poate popri în mod valabil acea sumă;

Considerând că, după dispozițiunile art. 1721 c. civ., sumele ce se datoresc de către asigurători atunci când imobilele, recoltele sau alte bunuri au fost asigurate în contra incendiului sau în contra altui caz fortuit, vor trebui să fie afectate la plata creanțelor privilegiate și ipotecare după rangul lor;

Că, din cuprinsul acestui text nu rezultă că, singură creanța ce o posedă creditorul privilegiat asupra obiectului asigurat, are de efect de a face transportul judiciar, astfel că, fără altă operație judiciară, creditorul se substituie în dreptul debitorului său față de societatea de asigurare, ci conferă dreptul de a fi achitați din acea sumă, urmărind-o conform legii, iar în baza art. 1721 c. civ., vor fi achitați cu privilegiu față de alți creditori cu care ar veni în concurență;

Având în vedere că, în conformitate cu art. 462 pr. civ. orice creditor al datornicului urmărit poate face poprire în mod valabil pe aceeași sumă deținută deja de un terțiu poprit, însă atâta timp până ce hotărârea de validare, dată asupra poprirei anterioare nu este rămasă definitivă;

Considerând că, în speță, din actele aflate la dosar, se constată că, d-na Maria Rusovici în calitate de proprietară a moșiei Movileni, arendată d-lui C. Zamfirescu, pentru îndestularea ei cu suma de 10500 lei, arendă datorită dela 1 Octombrie 1914, a cerut a se popri în mâinile Societății generale de asigurare «Dacia-România» suma de lei 5950 bani 20, poprire efectuată prin procesul-verbal No. 914 din 17 Septembrie 1914, ce debitorul său avea de primit dela zisa societate, iar prin sentința din 4 Decembrie 1914 a Trib. Iași s. II-a, a fost validată. Că, tot pe aceeași sumă dela data de 25 Octombrie 1914 prin procesul-verbal No. 1111/914 a Corp. de Portărei Trib. Iași, Moara Păcurari a făcut o altă poprire, deci înainte de a fi validată poprirea anterioară;

Considerând că, creditorii care obțin mai înainte o sentință de validare de poprire asupra unei sumi ce se cuvine debitorului lor, nu capătă prin aceasta nici un privilegiu față de creditorii care imediat ar cere să se poprească aceeași sumă, în intervalul de timp până la validare;

Că, astfel fiind, poprirea efectuată de Moara Păcurari este făcută în mod valabil și deci contestația urmează a se respinge ca nefiind întemeiată, urmând a se prevala de privilegiu conferit de art. 1730 c. civ., la întocmirea tabloului de ordinea creditorilor;

Pentru aceste motive, redactate de către d-l judecător supleant M. Eșianu, Tribunalul respinge, etc.

(ss) E. Ceaur-Aslan, M. Eșianu.

JUD. RUR. OCOL. VĂILE UNITE-DĂMBOVIȚA

Audiența dela 7 Februarie 1915

Cartea de judecată civilă No. 17

Gh Panait cu G. Manolescu & fiu

Constituționalitatea legilor. — Dacă judecătorului îi este permis a judeca constituționalitatea unei legi.

Judecătorului nu-i este admis de a aprecia constituționalitatea unei legi.

Judecata,

Asupra acțiunii de față:

Având în vedere actele aflate la dosar și susținerile părților;

Având în vedere că, în vara anului 1914 Gh Manolescu și fiul, antreprenorii pădurei statului Scheiul din com. Bogați în baza deciziunii Ministerului Domeniilor asupra jurnalului No. 4197/314, dată conform art. 24 din codul silvic, au început a transporta lemne tăiate pe drumul dela punctul Măneasa, drum care se află pe proprietatea d-lui inginer Panait, începând dela drumul comunal Mirișor până la pădurea statului Scheiul. Că, în Octombrie același an d-l inginer Panait intențează defendorilor acțiune pentru turbarare de posesie între-

meindu-se pe considerațiunea că autorizațiun defendo-rului este de nul efect față de d-sa întrucât este dată prin violarea Constituțiunei;

Considerând că, două sunt cestiunile de examinat:

1. Cestiunea dacă judecătorul poate judeca constituționalitatea unei legi:

Că, în această privință, spre a putea da soluțiunea cea mai conformă atât cu principiile de drept formulate în articole de legi, cât și cu concepțiunile științifice moderne, privitoare la structurile și funcționarea diverselor elemente sociale și în deosebi privitoare la rolul mecanismului juridic, este nevoie în primul rând să analizăm pe scurt, dispozițiile constituționale din cele două lumi și concepțiunile jurisconsultilor de căpetenie;

Considerând că, dela început o demarcare trebuie făcută pedeoparte între Constituțiunea Anglo-Saxonilor elaborată treptat de nevoile și progresele vremii și aceea a Statelor-Unite ale Americii de Nord, inspirată de cea d'întâi, dar fasonată de spiritul progresist american, unde există așa numite constituțiuni limitative ale puterii legiuitoare și o Curte supremă, menită să anuleze legile făcute prin violarea Constituțiunei (vezi Esmein «Droit Constitutionnel» p. 376, 426 și urm. ed. 3-a din 1903, Larose, Paris); iar pe de alta între Constituțiunile isvorâte direct sau indirect din revoluțiunea franceză și care au de comun cu celalt grup asigurarea liberei dezvoltări a individului prin separarea celor trei puteri: Legislativă, Executivă și Judecătorească, aparentă în grupul al doilea, reală și eficace în primul grup și lucră curios o separare care în primul grup merge paralel cu o mai mare colaborare, coesiune și solidaritate decât în grupul al doilea;

Considerând că, deși Constituțiunea noastră face parte din grupul al doilea, dar până la un punct, în anumite dispozițiuni, conține limitări aduse puterii legiuitoare ordinare cu toate că nu a dus principiul până la crearea unei Curți supreme, care să judece în special constituționalitatea legii;

Considerând că, restricțiunile impuse de Constituțiune puterii legiuitoare ordinare nu au o sancțiune constituțională, ca în America de pildă, ci sunt lăsate la conștiința reprezentanților națiunei care lucrează sub controlul națiunei dela care emană toate puterile statului (art. 31 Const.) și care prin reprezentanții ei pot să abroge sau să modifice legile neconstituționale, de natură nu de a asigura libera dezvoltare a forțelor sociale, ci a le stăpâni;

Considerând că Constituțiunea nu conține dispozițiuni de natură pur juridică, ca legile propriu zise, ci în deosebi dispoziții de politică socială. Că ea are un caracter dinamic, că năzuște crearea echilibrului instabil între forțele vii și mișcătoare ale națiunei în evoluția sa;

Considerând că puterea judecătorească, care formează un corp constituit cu o organizare, o funcțiune și o mentalitate profesională specifică, de mare folos în aplicarea principiilor juridice, care asigură ordinea socială prin reglementarea raporturilor interindividuale; dar care în chip firesc, ca orice corp constituit este condus a vedea lucrurile generale printr'o prismă specifică, cum ar fi de pildă nevoile și tendințele noi sociale care fac necesare legi noi, în aparență și adesea în realitate contrarii unor vechi principii așezate de timpuri seculare în Constituții, ca anumite legi cu caracter de politică socială, legile muncitorești, etc.;

Considerând că, o dovadă se pot socoti marele număr al sentințelor, de altfel admirabile, care hotărând că judecătorul poate judeca constituționalitatea unei legi, fără să se bazeze pe un text categoric și pe o considerațiune puternică, exprimă tendința puterii judecătorești de a impieta asupra celorlalte puteri;

Considerând că, singurul control eficace în democraticele timpuri moderne, asupra tuturor puterilor statului este o nouă forță socială, formată în secolul trecut și care se dezvoltă în secolul al 20-lea cu o repezițiune uimitoare este «Opinia Publică», (Tiberiu R. Constant, «Publicul și Pressa», București 1913);

Considerând că, cei ce admit competența judecătorului în a aprecia constituționalitatea unei legi, se sprijină pe argumentul că judecătorul are plenitudinea jurisdicțiunei, fiindu-i oprit a nu se pronunța sub motiv că legea nu prevede, este nejuridic întâi, fiindcă instanțele judecătorești au competențe determinate și al doilea fiindcă legea ordinară (Codul civil și Codul penal) nu pot adăuga la dispozițiile Constituției, ci ele se mărginesc a obliga pe judecător să aplice principiile generale de drept când este sesizat de o cerere; și atunci în limitele competenței sale, un tribunal de pildă orcând își poate declina competența de a judeca în primă instanță acțiunea posesorie, ca și o Judecătorie de ocol de a judeca o acțiune de divorț sau o declarare în stare de faliment;

Considerând că, argumentul tras din art. 77 al legii de organizare judecătorească, relativ la jurământul judecătorilor de a respecta Constituția și legile țării, acest art. este datorit unei legi ordinare care nu echivalează o dispoziție Constituțională. Căci dacă autorii Constituției ar fi vroit să dea o astfel de cădere puterii judecătorești, ar fi spus o formal; ar fi putut să o spună și implicit, cum face de pildă art. 87 din Constituție. Art. 77-ășadar nu poate modifica principiul constituțional al separațiunei puterilor statului;

Considerând că, la argumentul că judecând constituționalitatea unei legi, se calcă principiul separațiunei puterilor, s'a obiectat că este inexact deoarece judecătorul nu anulează o lege, ci numai poate refuza aplicarea ei într'un caz determinat, se răspunde că rezultatul este cam acelaș, fie că judecătorul se pronunță când este sesizat de o cerere, fie că se pronunță în mod spontan;

Considerând că, în țările latine: în Belgia (Thonissen) în Franța (Esmein, Planiol etc) în Italia (Luigi Palma) în Elveția chiar este în genere admis principiul că judecătorul nu are competența să se pronunțe asupra constituționalității legii, iar la noi între alții cel mai strălucit jurisconsult d-l D. Alexandresco în a doua ediție a tratatului său de drept civil vol. I;

Considerând că, față de acestea, cererea reclamantului de a declara fără efect față de d-sa decizia ministerului și art. 24 din Codul silvic, ca neconstituționale este inadmisibilă în principiu și cată a fi respinsă. Deasemeni cererea reclamantului bazată pe faptul că decizia susnumită violează art. 616 C. civil relativ la dreptul de eșire dintr'un loc infundat, întrucât art. 24 din cod. silvic care este posterior este o aplicare a acestui articol;

Asupra punctului II din acțiune

Având în vedere că, din depozițiile aflate la dosar ale martorilor Pavel Poenărescu, Gh. Anghel și Marin Miriță se constată în fapt că antreprenorii Gh. Manolescu și fiul transportând lemnele pe drumul în litigiu au trecut cu carele și peste limitele fixate stricând șanțurile marginase și plantațiile făcute;

Considerând că, art. 24 din codul silvic aliniatul 4 dă drept părților nemulțumite cu despăgubirile acordate de Minister să se adreseze justiției în ceea ce privește cuantumul despăgubirii;

Că cererea de daune pentru suma de lei 2830 pare a fi exagerate și cată a fi redusă;

Asupra incidentului ridicat de defendor că această cerere de daune fiind fixată la 365 lei anual, excede competența judecătorilor de ocoale, deoarece dacă îi adăugăm lei 552 anual cât i a acordat Ministerul pentru periodul de 8 ani avem o sumă care trece peste 3000 lei;

Considerând că, acțiunea este făcută numai pentru suma de lei 2800, că cealaltă sumă de 552 lei anual reclamantul o primește în baza deciziei Ministerului de Domenii și numai 365 lei anual cere a-i acorda justiția;

Că, așa fiind cată a fi respinsă;

Asupra cheltuelilor de judecată;

Având în vedere, că acțiunea s'a făcut pe coale purtând timbrul cerut și de Tribunale și că reclamantul a fost nevoit să vină la această judecătorie în mai multe rânduri;

Văzând și art. 14, 19, 36, 87 și 104 din Constituție; art. 616, 1169 și 1198 Cod. civ. 729 și 733 Proc. civilă; art. 24 Cod. silvic; art. 27, 31, 32, 73, 81 și 86 legea de organizare judecătorească;

Pentru aceste motive, Judecata respinge incidentul de incompetență etc.

Jude-ajutor (s) Tiberiu R. Constant

NOTA. — Prin remarcabila carte de judecată de mai sus se discută chestiunea de a se ști dacă în legiuirea noastră, judecătorul are sau nu dreptul de a pipăi constituționalitatea unei legi. În speță s'a susținut de către reclamant cum că art. 24 din actualul cod silvic calcă art. 19 din Constituție cu privire la inviolabilitatea dreptului de proprietate, precum și art. 14, 36 și 104 (Constituție) cu privire la dreptul pe care-l are oricare cătefean de a nu fi sustras de la judecatori săi firești.

Bazat pe argumente de natură juridică și pe considerațiuni filosofico-sociale, distinsul magistrat se pronunță prin hotărârea de mai sus în sensul că judecătorului nu-i este admis de a aprecia constituționalitatea unei legi.

Cred că temeinice argumente se pot invoca și în părerea adversă.

Asupra chestiunii aceștea este cunoscută discuțiunea care a avut loc, *pro și contra*, în anul 1912, atât înaintea instanțelor judecătorești cât și prin reviste, în procesul tramvaelor din București cu Prim. și Minist. de Interne. Chestiunea de altfel s'a prezentat și altădată înaintea instanțelor de judecată¹⁾.

De altfel în speța de mai sus chiar admitând afirmativa, ajungem la aceiași concluzie, de oarece cred că art. 24 cod silvic nu calcă nici unul din textele mai sus menționate din constituție. În adevăr reesă din cartea de judecată ce adnotez că este vorba de o pădure învecinată cu proprietatea reclamantului, pădure aparținând Statului și dată în exploatare firmei pârâte. Materialul lemnos rezultat din exploatare urmând a fi transportat și un atare transport din cauza situațiunii locurilor neputând a se face altfel de cât prin trecere pe proprietățile vecine și deci și prin acea a reclamantului, firma pârâtă neputând probabil cădea de acord asupra acestui punct cu reclamantul, s'a adresat Ministe-

rului de Agricultură și Domenii, care pe baza art. 24 cod silvic și desigur în urma unei constatări locale efectuată prin agenții silvici, a încuviințat cererea pârâtei firme.

Se susține că s'a călcat art. 19 din Constituție. Acest text spune urm.: *proprietatea de orice natură precum și.... sunt sacre și neviolabile*. Nimeni nu poate fi expropriat de cât pentru cauză de utilitate publică, legalmente constatată și după o dreaptă și prealabilă despăgubire. Prin cauză de utilitate publică urmează a se înțelege numai comunicațiunea și salubritatea publică precum și.... *Legi speciale vor regulă procedura și modul expropriațiunii etc.* etc.» În speță punându-ne în ipoteza că ar fi vorba de o expropriere, suntem sau nu în vre-unul din cazurile în care Constituția permite o atare expropriere? Cred că da, fiind vorba, precum am văzut, de înlesnirea unei comunicațiuni. Legea specială cere să reguleze, conform art. 19, procedura și modul expropriațiunii? Este tocmai codul silvic, care prin art. 24 mai sus menționat spune următoarele:

«Când transportul lemnului prin proprietatea de care aparține pădurea destinată exploatarei nu s'ar putea face, sau ar costa relativ prea mult, scoaterea lor se va face și pe proprietățile străine, fie pe drumurile existente sau cele ce se vor înființa de exploatare, acesta fiind obligat să despăgubească pe proprietar de toate daunele ce i s'ar ocaziona».

«În acest scop, după cererea părții interesate, Ministerul Agriculturii și Domeniilor, în urma unei constatări locale prin agenții săi silvici, va hotărâ despre necesitatea transportului lemnului prin proprietăți străine și va determina locul pe unde el se va putea face, în modul cel mai puțin vătămător pentru proprietățile streine, timpul cât el va dura și suma cuvenită ca despăgubire proprietarilor respectivi. . . . . Dacă părțile nu s'ar mulțumi cu această sumă, ele se pot adresa justiției, dar numai în ce privește quantumul despăgubirii, iar nu și asupra utilității și condițiilor de trecere etc. etc.»

Acest articol din codul silvic este bazat pe o cauză de utilitate publică și anume înlesnirea comunicației. O atare utilitate publică în speță a fost desigur legalmente constatată, adică în conformitate cu acelaș art. 24, prin efectuarea unei constatări locale cu agenți silvici etc. etc. în urma cărora Ministerul a permis transportul lemnului pe proprietatea reclamantului. Și tot în speță rezală că transportul, să-i zicem expropriere, a fost încuviințată după o dreaptă și prealabilă despăgubire, conform aceluiaș text din codul silvic. Deci totul efectuându-se în conformitate cu art. 19 din Constituție, urmează că nu poate fi vorba de călcarea acestui de pe urmă text.

Asupra susținerii că art. 24 cod silvic ar călca art. 14, 36 și 104 din Constituție, cred că simpla lectură a textelor evidențiază soluția.

De altfel, dacă nu ar exista art. 24 din codul silvic, cererea pârâtei firme s'ar putea cred rezolva cu ajutorul art. 616 cod. civil, conform căruia «proprietarul al cărui loc este infundat, care nu are nici o eșire la calea publică, poate reclama o trecere pe locul vecinului său pentru exploatarea fondului, cu îndatorire de a-l despăgubi în proporție cu pagubele ce s'ar putea ocaziona». Interesul public cere de sigur ca toate bunurile să fie exploatate,

¹⁾ A se vedea Trib. Ilfov secția I, Jurnal No. 119/912 (cu osebită părere) cu o notă de Iscod. Curierul Judiciar No 13/912 pag. 152 și urm. — Cas. I, No. 261/912 cu nota D-lui D. N. Comșa: Curierul Judiciar No 32/912, pag. 373 și urm. — Trib. Ilfov secția II, No. 287/912 (cu osebită părere) cu nota D-lui D. N. Comșa, aceeași revistă No 33/912 pag. 445 și urm. Trib. Ilfov secția comercială No 623/912 cu nota D lui D. N. Comșa, aceeași revistă No. 4v/912 — Al. Cerban: Dreptul No 2 și 3/912 — P. Missir: Dreptul No. 13/912 — C. Gh. Disescu, aceeași revistă No 29/912. — Disescu și Missir, aceeași revistă No 61/912 Larnaude aceeași revistă No 58/912. P. Missir, idem No 64/912 — Dreptul No 12/912 pag. 89 și urm. — D. N. Comșa: Curierul Judiciar No. 4 și 5/912. — N. Bazilescu, idem No 13/912. — Pleoaria S. Rosental: Dreptul No 62, 63 și 64/912 — Diogenide: Pagini juridice No 94/912. — Rezumat concl. S. Rosental: Revistă critică de drept legist. și jurispr. No 8, 9 și 12/912 Jêze: Revue du Droit public din 19 Martie 1912, studiu redat în supl. Viitorul No 1483/912. — Disescu: Curs de Drept public român pag. 532 și urm. — D. Alexandresco: Dreptul civil român I, ed. II, pag. 62 și urm. — Neagu: Codul civil adnotat I, pag. 84 No. 12 — 14 — Hauriou Précis de Droit adm. et de Droit public ed. 7 pag. 39 și urm. Laurent: Principes de Droit civil français I, ed. III pag. 67 și urm. — 218 și urm. — P. Missir: Raportul juridic dintre Dreptul Constituțional și legile ordinare pag. 35 și urm.

pentru că, precum bine s'a spus, «bogăția publică se compune din toate bogățiile particulare»¹⁾.

Nu știm dacă a susținut cineva vreodată că art. 616—619 incl. din codul civil ar călca Constituția în cece privește principiul inviolabilității dreptului de proprietate, dar dacă s'ar susține așa ceva, cred că cele spuse mai sus în privința art. 24 din codul silvic se pot repeta și în cece privește aceste dispozițiuni din codul civil.

În părerea că exploatatorul unei păduri este un simplu arendaș, dânsul va pune în întârziere pe proprietar, pentru ca acesta să facă uz de art. 616 sus menționat, astfel ca locatarul să se poată folosi de lucrul ce i s'a arendat (art. 1420 cod civil)²⁾—

¹⁾ D. Alexandresco op cit III, p tea I, ed II, pag. 775,

²⁾ A se vedea Baudry et Chauveau, Des biens ed. III, p 785

C. ST. BOSSIE
Magistrat

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurentul C. Rusescu, prin d-nii avocați G. Barozi și Cernăianu, Intimatul M. Ștefănescu, prin d-l avocat Dan Gheorghiu.

Legea proprietarilor. — Termen de 3 zile dela primirea citației până în ziua înfățișării. — Dacă se aplică și în apel.

Legea proprietarilor. — Acțiune. — Lipsă raportului juridic dela proprietar la chirias. — Trimiterea părților spre a se judecă după dreptul comun.

Legea proprietarilor. — Hotărâre. — Pronunțarea ei în camera de consiliu. — (Art. 6 și 12 din lege).

a) Dispoziția art. 6 din legea proprietarilor, care cere un interval de trei zile libere dela primirea citației până la ziua înfățișării, nu-și are aplicațiune decât pentru primul termen de înfățișare înaintea primei instanțe, iar nu și la instanța de apel, deoarece în apel partea este presupusă că-și are apărarea pregătită încă dela prima instanță și nu poate fi surprinsă.

b) Competința Camerei de consiliu de a judecă după procedura sumară și urgentă a legii proprietarilor acțiunile introduse pe baza acelei legi, ca orice competență excepțională, încetează când acțiunea nu arede obiect drepturile ce decurg pentru proprietari din contractele de locațiune.

Prin urmare, Tribunalul nu comite exces de putere, când trimite pe părți să se judece după procedura dreptului comun, după ce constată că între părți nu există raport juridic dela proprietar la chirias, ci este vorba de o acțiune în daune pentru repararea unui delict civil.

c) În acțiunile intentate pe baza legii proprietarilor, tribunalul nu violează principiul publicității din art. 118 pr. civ., când pronunță hotărârea în camera de consiliu, ci se conformă regulei speciale și excepționale din art. 12 al legii proprietarilor. (Cas. s. I, decizia No. 141 din 24 Februarie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Prahova s. III, No. 349 din 1914).

CASATIE S. II

Recurenta Ioana Ion Trandafir Firu Fișcă ș. a. prin d-l avocat Macedonschi.

Intimatul D. I. Murgășeanu prin d-l avocat Săculescu.

Urmărire imobiliară. — Comandament. —

Aceiaș soluție cred și în părerea că un atare exploatator ar fi nu un arendaș, ci un proprietar (cumpărător) de bunuri mobile, vânzarea spre tăere a unei păduri fiind o vânzare de avere mobilă (art. 466 cod. civil). Art. 616 vorbind de proprietatea unui loc înfundat, deci de proprietarul unui imobil, urmează că numai proprietarul fondului, în speță Statul, proprietarul locului pe care se găsește pădurea, ar avea dreptul a porni o cerere pe baza textelor sus menționate din codul civil. Codul silvic, prin art. 24 a simplificat mult chestiunea, prevăzând un procedeu mai expeditiv, pe care l-a pus la îndemâna fie a proprietarului pădurei, fie a exploatatorului ei.

comunicarea lui. — Aplicarea art. 74 pr. civ. — Predarea actului unei rude. — Dacă agentul e dator să verifice că e rudă.

Art. 74 pr. civ. nu cere ca agentul să verifice dacă persoana pe care o găsește la domiciliu este rudă sau nu cu acel căruia îi este adresat actul de procedură sau dacă domiciliază în acelaș loc cu el. Singura obligațiune impusă de lege agentului este aceea de a observa gradațiunea din art. 74 și a preda actul, același care declară că este rudă și locuiește cu adresantul, constatând aceasta prin proces-verbal. (Cas. II decizia civilă 51 din 25 Februarie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra ordonanței de adjudecare a Trib. Dolj s: III No. 41/914).

CASATIE S. III

Recurenta Obștea «Infrățirea» din Mânzați prin d-l avocat St. Priboi.

Intimatul Oscar Koltei prin d-l avocat C. Wortman.

Bănci populare. — Obște sătească. — Mandatari. — Alegerea lor în cursul funcționării obștei. — Dacă se face tot în prezența judecătorului de pace ca la constituirea obștei. — Art. 42 legea băncilor populare.

a) Din termenii art. 42 din legea băncilor populare sătești din 1910 rezultă că această dispozițiune, care prevede că alegerea mandatarilor obștei să se facă în prezența judecătorului de ocol, este aplicabilă numai la constituirea obștei, iar nu și atunci când este vorba de complectarea consiliului de administrație și de alegerea unor mandatarî în locurile vacante, în cursul funcționării și existenței obștei, în asemenea caz având a se raporta la dispozițiunile din statutele obștei.

b) Dispoziția din statutele unei obști sătești, după care vânzarea productelor trebuie să se facă prin licitație publică, nu poate fi opusă de către obște terților cu cari au contractat mandatarii obștei fără îndeplinirea acestei formalități, de oare ce această dispozițiune din statute angajează numai răspunderea mandatarilor față de obște. (Cas. III, dec. 130 din 25 Februarie 1915 prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Camerei arbitrale de pe lângă Bursa București No. 3/915).